

[Aksel Larsen.]

1948—49 sp. 5662 og følgende spalter. Jeg vil ikke sige, at man ikke ville lytte til mig dengang, jeg tør heller ikke sige, at man ikke ville tro på mig; men i alt fald, hvis der var nogen, der troede på mig i de andre partier, gav denne tro sig ikke praktiske udslag, og man forkyndte overfor det danske folk, at dette var feberfantasier, og at sådanne følger naturligvis ikke ville komme. Nu står vi midt i dem. I morgen rejser udenrigsministeren til Washington for at forhandle om Danmarks tiltrædelse af Atlantblokken.

Må jeg forøvrigt benytte lejligheden, da den nu er her, til at spørge den tilstedeværende ansvarlige repræsentant for regeringen om, hvem der i grunden har bemyndiget regeringen til at sende udenrigsministeren over at forhandle om denne sag. Vi har haft disse spørgsmål til behandling engang i Folketinget; da talte vi kun om et skandinavisk forsvarsforbund. Folketinget har ikke behandlet spørgsmålet. Alligevel proklameres det, at nu skal Danmark tilsluttes Atlantunionen, og den eneste, om jeg så må sige, kompetente forsamling, man kan påberåbe sig, er socialdemokratiets hovedbestyrelsesmøde. Nok har vi dansk demokrati her i landet; men jeg tror dog ikke, at socialdemokratiets hovedbestyrelsesmøde er kompetent til at erstatte rigsdagen, og det skulle interessere mig at høre en forklaring på, hvoraf regeringen afleder sin bemyndigelse til, uden at sagen har været til behandling på rigsdagen, at træffe sådanne afgørelser. Det overrasker mig ganske vist ikke, at regeringens kurs er gået den vej, for det kunne man som sagt forudse, allerede dengang man tiltrådte Marshallaftalen.

Vi er modstandere af denne Marshallaftale, og vi vil modsætte os det her forelagte lovforslag.

Finansministeren (H. C. Hansen): Jeg takker de ordførere, der har givet lovforslaget tilslutning.

Da jeg for mit vedkommende har opfattet bestemmelsen i § 2 på den måde, som man nu ønsker præciseret ved et ændringsforslag, kan jeg naturligvis ikke have noget imod at stille et sådant ændringsforslag. Der foreligger imellem mig og finansudvalget — sådan kan jeg nok udtrykke det — en aftale om forståelsen, og jeg har selvfølgelig ikke haft til hensigt at løbe fra en sådan aftale. Jeg skal derfor på baggrund af de fremsatte ønsker foranledige ændringsforslag stillet til lovforslagets anden behandling, således at det ønske kan blive opfyldt, der er fremsat

med hensyn til § 2 om, at ordet „særlig“ indsættes.

Jeg skal ikke gøre mange bemærkninger til det ærede medlem hr. Aksel Larsen, hvis tale naturligvis ikke kunne undre nogen. Det ærede medlem mente at kunne fastslå, at Marshallplanen og Marshallhjælpen var foranledningen til de nøjsomhedsprogrammer, man gennemførte rundt omkring. Jeg må tilstå, at jeg for mit vedkommende har opfattet disse nøjsomhedsprogrammer, som det ene land efter det andet har sat i værk — og som jeg går ud fra, at det ærede medlem ikke på nogen måde vil bestride er sat i værk ikke mindst i de østeuropæiske lande — som en bitter nødvendighed; jeg opfatter alle disse nøjsomhedsprogrammer som et resultat af krigen, som en virkning af den krig, der har stillet så betydelige krav til de enkelte lande. Den banale agitationsform, som det ærede medlem hr. Aksel Larsen forsåvidt skulle være for intelligent til at tage i anvendelse her i Folketinget, har vi jo truffet på ved så mange forskellige lejligheder — den bliver ikke sandere af at blive gentaget her.

Det ærede medlem stillede mig et spørgsmål af videregående politisk karakter, idet han ville have at vide af mig „som den tilstedeværende ansvarlige repræsentant for regeringen“, hvem der har bemyndiget regeringen til at sende den højtærede udenrigsminister, hr. Gustav Rasmussen til Amerika. Mig bekendt har det været udenrigsministeren muligt ved forskellige lejligheder at rejse til udlandet og føre samtaler, uden at man på forhånd har haft nogen beslutning herom i det høje ting, og jeg går ud fra, at det vil være muligt for en minister også fremtidig at foretage orienterende rejser. Hvis det ærede medlem heroverfor vil sige, at der i dette tilfælde er tale om en ganske særlig sag, vil jeg dertil svare, at afgørelsen af denne særlige sag naturligvis må finde sted her i det høje ting; det ligger udenfor regeringens forestilling, at det store spørgsmål om Atlantpagten, der ligger som baggrund for udenrigsministerens rejse, skulle afgøres uden efter forudgående forhandling i det høje ting, og uden at selve beslutningen blev truffet i det høje ting. Hvis regeringen havde den opfattelse, at den ved sine orienterende samtaler var i et misforhold til det høje tings flertal, havde det været regeringens pligt i tinget at sikre sig det rimelige udgangspunkt. For mig står det sådan, at der ingen tvivl er om, at de samtaler, som den højtærede udenrigsminister skal føre, har den fornødne baggrund i det